

III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з фізики

2007/2008 навчального року

Харківська область

9 клас

(Кожна задача - 5 балів)

1. Стрижень довжиною L стоїть вертикально на горизонтальній підлозі. При цьому він торкається вертикальної стіни. За час τ його перевели у горизонтальне положення так, що він весь час своїми кінцями торкався стіни та підлоги, знаходячись у площині, яка є перпендикулярною до них. Знайти середнє значення модуля вектора швидкості центра стрижня за час τ .
2. Кут між двома плоскими дзеркалами дорівнює α . На його бісектрисі знаходиться точкове джерело світла S . Чи існують такі значення α , при яких в цій системі дзеркал можна побачити тільки два зображення джерела світла? Якщо такі значення α існують, то чи можливо при якому-небудь з них, довільно змінюючи положення S відносно дзеркал, побачити в них, наприклад, три зображення джерела? Відповідь обґрунтувати.
3. У лабораторній системі відліку стрижень 1 є нерухомим. Його весь час торкається стрижень 2, який рухається поступально зі швидкістю $\vec{v}_2$. Вектор $\vec{v}_2$ спрямовано перпендикулярно до стрижня 2. Кут між стрижнями дорівнює α . Знайти швидкість, з якою рухається точка дотику стрижнів. Як зміниться цей результат, якщо стрижень 1 буде рухатися поступально зі швидкістю $\vec{v}_1$ у напрямку, перпендикулярному до нього?
4. До калориметру налито води масою m за температури t_1 . До неї опустили тіло з температурою $t_2 = 0$ °С, яке складається з льоду та шматочка коркового дерева. Тіло при цьому занурилося до води на η_1 частину свого об'єму. Після досягнення у калориметрі теплової рівноваги у воді виявилася η_2 частина тіла. Знайти масу шматочка коркового дерева. Теплоємністю калориметра і тепловими втратами знехтувати. Величина $\eta_2 > \rho_k / \rho_v$. Тут ρ_k та ρ_v - густина коркового дерева і води відповідно.
5. З аеростата скинули дві однакові за розмірами маленькі кульки масою m_1 та m_2 ($m_1 \neq m_2$), зв'язані тонкою невагомою ниткою. Через деякий час швидкість кульок перестала змінюватися, тобто їхній рух став усталеним. Знайти натяг нитки у цьому випадку. Вважати, що повітря обтікає кульки незалежно одну від одної.